

بانک جهانی

وزارت صحت
عامه

سفارت فرانسه

اداره تجهیزات تخنیکي شفاخانه ای مرحله 3 : حفظ و مراقبت

Gestion du plateau technique hospitalier Etape 3 : *la MAINTENANCE*

موريس پاژ - انجنير بيوميديكال

شفاخانه های Hte-Savoie.

May – Jun 2005

ترجمه داکتر شبديز - دلیری

تجهيزات طبي را چگونه بايد اداره نمود؟

مرحله اول:

موجودی تجهیزات موجوده

مرحله دوم:

مطلوب و سازگار سازی کارکرد و کارایی تجهیزات

مرحله سوم:

تضمین و تأمین حفظ و مراقبت تجهیزات

مرحله چهارم:

استفاده مناسب ، بجا و مطلوب

مرحله پنجم:

آماده سازی و تحقق انکشاف تجهیزات

حفظ و نگهداری.....

- تجهیزات: کلمه ایست که چندین جنبه را افاده نموده و در بر میگیرد:

- تجهیزات مطمینا” به ترمیمات ضرورت دارند؛
- اما به مسایل ذیل، نیاز بیشتری میداشته باشند:
- حفظ عملکرد و کار آیی شان ، انهم به طور دوامدار
- **حفظ و نگهداری دقت عمل شان،**
- حفظ شناخت و دانش استفاده کننده گان شان،
- حفظ امنیّت عملکرد شان
- حفظ کارکرد های فعلی و موجوده شان، زیرا وسایل از مد افتاده و فرسوده معمولاً” غیر قابل ترمیم هستند.

و این چیز است که همین حالا بدان میپردازیم.....

حفظ مواد خام یا مواد مصرفی تجهیزات «آذوقه

رسانی برای تجهیزات»

- از همه اولتر باید مواد مصرفی مورد نیاز برای کار کرد تجهیزات را تهیه نمود:

– فلم ها

– مواد کیمیاوی

– و غیره...

- تهیه مواد مصرفی یکی از پروبلم های واقعی تلقی میگردد، زیرا مواد مصرفی اکثرا "گران قیمت میباشند.

حفظ کار آبی

• در قدم اول باید از کار افتاده گی و از خرابی های این تجهیزات جلوگیری نمود.

• با اتخاذ اهمات ذیل میتوان بدین هدف نایل آمد:

- توجه به کیفیت تعبیه ، جابجا سازی و نصب و مونتاژ
- در داخل اتاق: بایستی وسعت ساحه نصب، خصوصیات محل و درجه حرارت مکان تعبیه مدّ نظر گرفته شوند.
- کیفیت تغذیه وسایر تأمینات:

• برق:

- قدرت یا مقدار برق: بر حسب کیلو وات
- کیفیت یا جریان برق: نباید افزایش ولتاژ موجود باشد.

• آب و گاز:

- فشار آن ها باید کافی باشد
- خالصیت: در صورتیکه خالص نباشند، باید از فلتر کار گرفته شود.

زیرا: تجهیزات تخنیکی نیاموخته اند تا خود شان را با شرایط محیط محل تطابق دهند!

عمل نصب و مونتاژ، گاهی گران تمام میشود

- رادیولوژی مثالی از همین نوع به شمار میرود:
  - ضرورت به قدرت و انرژی برقی
    - لااقل 3 کیلووات برای یک ماشین متحرک رادیوگرافی
    - 50 kW برای یک ماشین رادیوگرافی تلی کوماند
    - 100 kW برای یک ماشین سی تی اسکن
  - ضرورت به ثبات تغذیه برقی
- از طرف دیگر خود این منبع انرژی (منبع تغذیوی) هم به حفظ و مراقبت نیاز مند است!.

ترینینگ نباید نادیده گرفته شود

- یک تیوب اشعه X بین 10000 الی 50000 دالر (یورو) قیمت دارد.
- دوام عمر این تیوب ها تا حد زیادی وابسته به طرز استفاده آن ها از طرف شخص مانیپولاتور میباشد.
- ترن افراد استفاده کننده، در طول المدّت، نظر به ترمیمات آله و یا خریداری شان، اقتصادی تر تمام میشود

- مانیپولاتور های غیر ترن شده، اغلباً” مسوؤل خرابی کیبل ها، و اخذه ها، میباشند.
- به ساده گی میتوان درایوری را یاد گرفت!

فرسوده گی ها و از کار افتادن های قبل از معیاد

- از کار افتادن تجهیزات برای شفاخانه بسیار گران تمام میشود!
  - ممکنست تعویض صورت نگیرد!
  - طویل شدن دوره بستر گیری مریضان
  - از دست دادن نیک نامی و شهرت (که نباید نادیده و دست کم گرفته شود)
- میتوان میزان و دفعات خرابی ها یا از کار افتاده گی ها را تنقیص داد، ولی بهر حال همیشه ممکنست گاه گاهی اتفاق بیفتد!

چه کسی این تجهیزات را ترمیم میکند؟

این سوالیست که بایستی در اولین فرصت ، قبل از خرابی و از کار افتاده گی تجهیزات ، از خود بپرسیم تا باشد که از عدم اطمینان ها جلوگیری شده و از مداخلات بی مورد روی ماشین اجتناب به عمل آید!

- منطقی نیست تا صرفاً و منحصرآ روی تهیه کننده گان تجهیزات حساب کرد:
- زمان و طبیعت کار ترمیماتی روی ماشین
- ضرورت به یک نفر تکنیشنی که در نزدیکی تأسیس ما قرار داشته باشد.
- خود کفایی، با انکشاف دهی مهارت های داخلی (مهارت کارمندان داخل مؤسسه)
- معذالک، تهیه کننده گان آلات، بایستی بعضی از فعالیت های ترمیماتی را بر عهده بگیرند.
- ضرورت به تهیه و ایجاد یک پالیسی برای امر حفظ و مراقبت از تجهیزات

به این موضوع بعداً خواهیم پرداخت

با چه نوع پرزه جات تبدیلی؟

- این موضوع امریست اساسی؛ زیرا:
  - پرزه جات این تجهیزات همه از خارج وارد میگردند و ضرورت به ارز میداشته باشند.
  - وارد کردن این پرزه جات وقت زیادی را ممکنست در بر بگیرد،
  - تولید کننده گان و کمپانی ها معمولاً 10 سال (7 سال؟) بعد از تولید، پس از آنکه تولیدات تجهیز مربوطه شان قطع گردد، شروع به تولید و صدور پرزه جات آن تجهیز مینمایند.
  - در صورتیکه حفظ و مراقبت از طرف افراد داخل تأسیس صورت میگیرد، در آنصورت بایستی از اسناد تخنیکی استفاده گردد!

به این موضوع، بعد تر خواهیم پرداخت

چه کسی قیمت و مخارج ترمیمات را پرداخت خواهد نمود؟

- سایر موضوعات کلیدی که نباید نادیده انگاشته شوند:
    - حفظ و مراقبت قیمت تمام میشود: سالانه 5% الی 15% قیمت خرید تجهیز ، آنهم در صورتیکه شرایط تکنالوژی، طرز استفاده و مکان نصب آله درست مراعات شده باشد.
    - تجهیزات، ما را در برابر یک عمل انجام شده قرار میدهند! این وسایل به هیچ وجه سازگاری و تطابق حاصل نمیکند!
  - برای ترمیم تجهیزات، اجباراً باید یک لاین بودجوی را تخصیص داد که کود حساب آن یک کود مخصوص باشد.
  - مقدار این بودجه باید واقع بینانه تعیین گردد.
  - این موضوع اغلباً "زمینه حفظ روابط را با تهیه کننده گان تجهیزات مساعدت می نماید.
- به این موضوع، بعد تر خواهیم پرداخت

این مشکل، یک معضله عام است!

- وزارت صحت عامه بایستی در قبال این مشکل، یک «پالیسی ملی حفظ و مراقبت» را تهیه نماید!

- تعیین موقف و جایگاه امر «حفظ و مراقبت»
- تهیه یک اساس نامه «قانون نامه» از برای تکنیشن ها
- تعیین پالیسی بودجوی و غیره

- هر شفاخانه بایستی با شرایط خاص خودش، سازگاری و تطابق داشته باشد.

به این موضوع، بعد تر خواهیم پرداخت

چند پرنسیپ اساسی

- ولو پروبلم، پروبلمی مغلق بوده باشد، باز هم چند قاعده و پرنسیپ اساسی وجود دارد که اگر بطور درستی تطبیق گردند، میتوانند در امر حفظ و مراقبت خیلی ها مؤثر واقع شوند.
- به منظور تحقق امر داره حفظ و مراقبت، بایستی از یک انجنیر و برای تحقق یک امر ترمیماتی بایستی از یک تکنیشن کمک خواست!!!

حضور یک نفر تکنیشن در محل

- 50% از کار افتاده گی ها بدلیل عدم شناخت کافی شخص استفاده کننده به وجود می آید.
- حضور تکنیشن در محل :
  - که پرسونل را ترن نماید تا از خرابی های کاذب جلوگیری به عمل آمده باشد.
  - که میتواند ، تا زمانی که مریض هنوز در اتاق رادیو قرار دارد، اکثر مشکلات سطح اول را با استفاده از جدول 4، رفع نماید.
  - که منحیث نماینده ، در انجمن تکنیشن های حفظ و مراقبت شرکت نماید.

یک موقف و جایگاه سازگار

- در داخل یک شفاخانه، موجودیت یک نفر تکنیشن حفظ و مراقبت همانقدر با اهمّیت است که موجودیت یک داکتر اهمّیت دارد.
- لازم است تا شف سرویس حفظ و مراقبت (چه انجنیر و چه تکنیشن)، مستقیماً تحت اثر شخص رییس شفاخانه ایفای وظیفه نماید!
- مطلوب است تا فی مابین پرسونل طبی و تکنیشن ها، روابط نیک وجود داشته باشد.

یک پالیسی تأیید شده

- انتخاب یک پالیسی بودجوی روشن، که برای امر حفظ و مراقبت (و کار آبی) تجهیزات طبی کافی بوده و جایگاه این تجهیزات را در امر کار آبی خود شفاخانه به اثبات رساند.
- مشترک با یک پالیسی آزاد باور و اراده گرایي که زمینه های ذیل را مساعد بسازد:
  - افزایش در تعداد مراجعین خارجی
  - استفاده از این وسایل برای مریضان دکتوران معاینه خانه های شخصی ، منتهی به شکل اجرتی،
  - و غیره...

یک پالیسی ریالیستی

- برای مبارزه با معضلاتی که قبلاً از آن ها تذکار به عمل آمد، نظر به وسعت و اهمّیت و فوریت شان، ضرورت است تا تنها یک راه حل ریالیستی و واقعیت گرا ارائه نماییم:

گروپ بندی دوباره شفاخانه ها

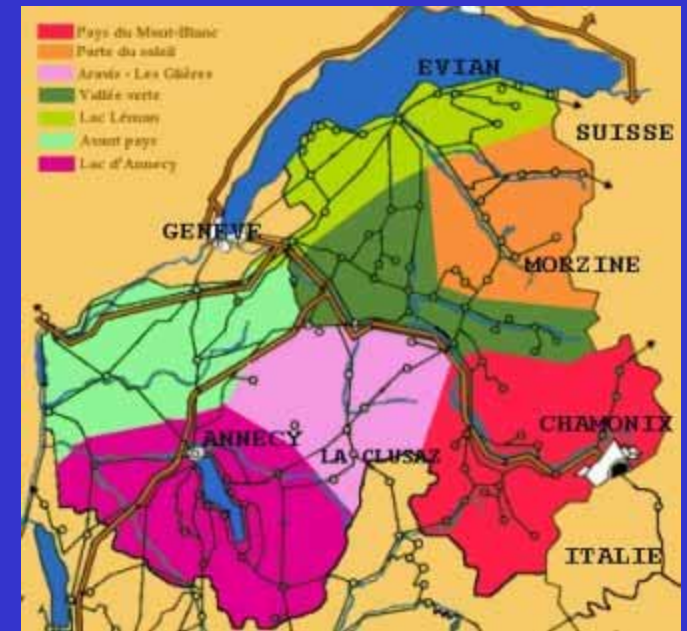
همرا با

ایجاد یک شعبه بیومیدیکال مشترک برای کلیه

نماینده گی های محلی

مثالی از شفاخانه Haute-Savoie

- 1987: فقط چند نفر کار گر برق، که به حیث انجنیر بیومیدیکال در آن مصروف کار بودند.
- 1988: ایجاد یک سرویس بیو میدیکال دیپارتمنتی متشکل از یک نفر انجنیر که از طرف 9 شفاخانه معاش میگرفت و ترینینگ تکنیشن های بیومیدیکال را بر عهده داشت (7).
- 1995: تقرّر یک نفر انجنیر بیومیدیکال دوّمی
- 1998: تقرّر یک نفر انجنیر بیو میدیکال سوّمی
- 1999: تقرّر 4 نفر تکنیشن
- 2003: تقرّر 3 نفر انجنیر بیومیدیکال جدید، که این بار ایشان در داخل شفاخانه هایی که دوباره گروپ بندی شده بودند، مستقر گردیدند!

- انجنیر فعالیت های جدید را انسجام میبخشد:
- رادیوپروتکشن یا محافظت از اشعه
- کوالیتی کنترول
- خرید مواد مصرفی

چند امتیاز گروپ بندی دوباره

- دریافت عین تجهیزات در چندین شفاخانه:
  - تحقیقات فقط یکبار انجام میگردند: تهیه کننده، اسناد و مدارک و غیره
  - پرسونل عین صلاحیت و وزنی را خواهد داشت که تهیه کننده و کمپانی تولید کننده دارد.
  - مطلوب سازی ترینینگ ها: همه، روی عین تجهیزات (یک ماشین یا آله واحد) ترن نمیگردند.
  - پایین آوردن هزینه ها و مخارج خرید و پرزه جات واحد (مواد مصرفی واحد)

مهم ترین و پیشرفته ترین تجهیزات اول تر از همه وارد صحنه میگردند

- تا زمانی که منابع بشری ما محدود است، باید:
- از گوناگون سازی و متنوع کردن تجهیزات خود داری نمود و مخصوصاً "نباید تجهیزات جدیدی را، با مدل های متنوع خریداری کرد (اهدأ ها؟)"
- منزوی بودن، فقط هزینه مصرفی را افزایش میدهد که با درآمد ها و مفاد طبی شفاخانه، تناسبی نخواهد داشت!

یک صورت موجودی فیزیکی واحد و مشترک

- وجود یک سافت ویر (نرم افزار) واحد، در یک کامپیوتر!
- وجود یک طرز و روش واحد برای جمع آوری آمار و ارقام، از یک تجهیز طبی
- اجرای یک بیلانس از آن‌عده از تجهیزات طبی که بتوانند تحت عین شرایط حفظ و مراقبت گردند

اجرای یک صورت موجودی، با کار آبی مشترک و واحد

- تاریخچه هر یک از تجهیزات (تاریخ نصب و مونتاژ، تهیه کننده، از کار افتاده گی ها)

- ارزیابی کیفیت نصب و مونتاژ:

– اهتمامات قابل اتخاذ: مکان، تغذیه، برق و غیره

- ارزیابی وضعیت و حالت وسیله یا آله:

– کار کرد (کار آبی)

– قدامت

- ارزیابی سودمندی و مفاد استفاده از آن

تهیه صورت موجودی از قوای بشری موجود

- قوای بشری انجیری و تکنیشنی بیومیدیکال (به حیث انجیران ساخت و ترمیم)
– تقسیمات ، مهارت ها و تخصص
- قوای بشری مربوط به خدمات پس از فروش (سرویس های حفظ و مراقبتی)
– عرصه ها و رشته های تخصصی، پالیسی عمومی
- قوای بشری مرکز ترینینگ تکنیشن ها / انجیران بیومیدیکال

ریسرچی واحد و مشترک، از طرف سرویس های خدماتی حفظ و مراقبتی

- در ارتباط با تجهیزاتی که تازه دریافت میگردند، بایستی با تهیه کننده و یا اهدا کننده مشترکاً کار نمود یعنی:
  - پالیسی تهیه کننده در ارتباط با موضوع حفظ و مراقبت چه میباشد؟
  - چه کسی میتواند حفظ و مراقبت ماشین را بر عهده داشته باشد؟
  - چه کسی برای حفظ و مراقبت ماشین ترن شده است؟
  - آیا تحقق یک ترینینگ تخنیکی میسر است؟
  - آیا اسناد تخنیکی وجود دارند؟
  - چه کسی باید پرزه جات اضافی (همچنان مواد مصرفی) را تهیه نماید؟
  - و غیره و غیره...

برای رفع اثرات این از کار افتاده گی ها، از قبل آماده گی داشته باشید

ارزیابی مصارفی که باید بر عهده گرفته شوند

- در ارتباط با تجهیزاتی که تازه دریافت میگردند، بایستی با تهیه کننده و یا اهدا کننده مشترکاً کار نمود؛ یعنی:
  - پالیسی تهیه کننده در ارتباط با موضوع حفظ و مراقبت چه میباشد؟
  - چه کسی میتواند حفظ و مراقبت ماشین را بر عهده داشته باشد؟
  - چه کسی برای حفظ و مراقبت ماشین ترن شده است؟
  - آیا تحقق یک ترینینگ تخنیک میسر است؟
  - آیا اسناد تخنیک وجود دارند؟
  - چه کسی باید پرزه جات اضافی (همچنان مواد مصرفی) را تهیه نماید؟
  - و غیره و غیره...

برای رفع اثرات این از کار افتاده گی ها، از قبل آماده گی داشته باشید

تقسیمات مُکلفیت ها

- ارزیابی مُکلفیت هایی که میتوانند در داخل تأسیس انجام گردند و مُکلفیت هایی که ترجیح داده میشود تا از خارج از مؤسسه تحقق یابند.

- ارزیابی ترینینگ هایی که بایستی تحقق یابند

- ارزیابی امکانات و تسهیلاتی که باید در اختیار تکنیشن ها قرار داده شوند.

برای
رفع
اثرات
سؤ این
از کار
افتاده گی
ها، از
قبل آماده
گی
داشته
باشید

مُکلفیت های داخلی

- تا زمانیکه بودجه اختصاصی حفظ و مراقبت و مقدار آن تعیین نشده است، هرگز نباید به دست به اقدامات عملی زد!

• برای:

– تجهیزات معمولی (مونیتور ها، فشار سنج ها (آلات تعیین فشار): به هر سطحی که باشند

– تجهیزات موجود در واحد تأسیساتی : فقط تجهیزات سطح اول و دوم

- حفظ و مراقبت های وقایوی

مُکلفیت هایی که بر عهده شعبه بیومدیکال میباشند

- این شعبه، حفظ و مراقبت تجهیزات نوع ذیل را تضمین مینماید:

– آلات و تجهیزات معمولی* (از قبیل فشار سنج ها، مونیتور ها و غیره) را که انتقال شان ساده میباشد و در سطح شفاخانه قابل ترمیم نیستند، در ورکشاپ خود ترمیم مینماید.

– آلات و تجهیزات معمولی* غیر قابل انتقال را (در هر سطحی)، در محل، بطور جابجا ترمیم مینماید.

– استفاده کننده گان را ترن می نماید.

– ترن تکنیشن ها را سازماندهی میکند.

*تجهیزات معمولی : با در نظر داشت تجهیزات معمولی تمامی شفاخانه های گروپ

مشکلات حفظ و مراقبت داخلی

- در این جا نباید از سنگینی کار های اداری متکرر شد؛ زیرا ضرورت است تا امور حفظ و مراقبت بسیار فعالانه و ضربتی به پیش بروند.
- میسریت ارز، اغلباً اشکال دارد!
- پرداخت برای شرکت تهیه کننده سریع صورت نمیگیرد!
- گمرکات خود مانعه ای را تشکیل میدهند!
- راه اندازی تکنیشن ها میتواند ناکافی باشد!

دشوار، ولی واجب

- هر چند، یک حفظ و مراقبت خوب و مناسب، از طرف مسوؤلین داخل مؤسسه، کاریست دشوار، ولی برای حفظ روند مناسب کار شفاخانه امری واجب تلقی میگردد.
- باید بخاطر داشت که یک نفر تکنیشن میتواند در روند کاری یک سرویس بسیار تخنیکی از قبیل سرویس رادیو، خیلی ها مثر ثمر و کمک کننده باشد!

تقسیمات هزینه و مخارج شعبه بیومدیکال

- پرداخت پول از طرف اشخاص استفاده کننده (مریضان)، امریست مطلوب، جهت دریافت نتایج مطلوب!
- تقسیمات پول مصارف باید بر حسب معیارات ذیل صورت گیرد:
  - تعداد تجهیزاتی که مورد حفظ و مراقبت واقع شده اند
  - قیمت خرید تجهیزات
  - تعداد بستر و روزهای بستر و غیره

در صورتیکه امر حفظ و مراقبت در داخل مؤسسه صورت نگیرد

- در صورتیکه امر حفظ و مراقبت تجهیزات بطور کامل در داخل مؤسسه اجرا نگردد، در آن صورت:
  - بایستی با تهیه کننده قرار داد امضاً گردد
  - و یا اینکه در صورت ضرورت ، با شرکت تهیه کننده از طریق تلفون تماس حاصل گردد.
- تیپ های مختلف قرار داد موجود است:
  - قرار دادی که در آن مسوولیت ها بطور عام و تام بر عهده تهیه کننده می باشد
  - قرار داد به شکل همکاری تکنیشن های داخلی با شرکت و یا بدون تکنیشن ها
  - تهیه پرزه جات، بدون دستمزد برای تبدیل آن ها
  - با محدود سازی دفعات کار معالجوی مریض؟
  - تنها حفظ و مراقبت وقایوی و غیره...

قرار داد حفظ و مراقبت

- اجرای این قرار داد برای تجهیزاتی که استفاده بسیار دارند، امری با اهمیت است:
  - مداخله سریع تکنیشن های مربوط به تهیه کننده و به ویژه:
  - تهیه و تدارک پرزه جات باز شده اضافی به زودترین فرصت
- برای اینکه یک قرار داد حفظ و مراقبت، مدار اعتبار بوده باشد، بایستی برای تان ضمانت دهنده باشد.

جزئیات یک قرارداد

- بر علاوه تعیین مبلغ، یک قرارداد باید موضوعات ذیل را هم دقیقاً روشن سازد:
  - وسایلی که شامل اصل تحویل دهی میباشند، و پرزه جاتی که در تسلیم دهی شامل نیستند (تیوب اشعه X، تیوب انالرجر، مونیتور و غیره)
  - فرصتی که تهیه کننده، پس از اطلاع از یک خرابی تام و یا یک خرابی نسبی، طی آن باید خودش را به محل برساند
  - فرصتی که طی آن، تهیه کننده بایستی پرزه جات اضافی تبدیلی را تهیه نماید
  - نوع محکومیتی که در صورت تخطی از فرصت داده شده باید مدّ نظر گرفته شود.
  - منجمله تعداد مداخلات معلجی و وقایوی

جزئیات قرارداد

- معمولاً "یک قرارداد برای مدت سه سال امضاً می‌گردد، مگر اینکه (به جز اینکه) موعد گرانتی مدت 5 سال را در بر بگیرد.
- توجه: به مجرد گذشت یک سال، برای هر تمدیدی در موعد گرانتی باید قیمتی را پرداخت نمود.
- قرارداد، در صورتیکه تعهد کننده به تعهداتش عمل ننماید، قابل فسخ و انحلال بوده میتواند.